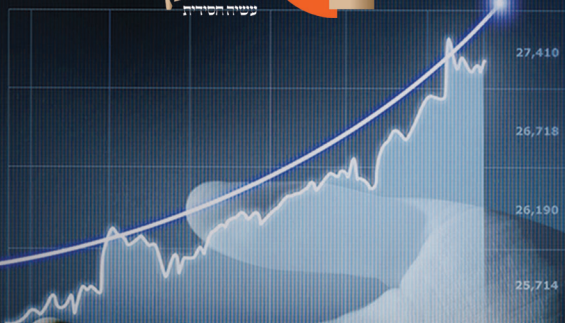

לשכת מנהל
גדליהו איזנשטיין

לשכת ראש העיר

כך נשקיע בעתיד

הדרכה והנעה לפעולה

להאזנה לשידור חוזר של הכנס
ניתן להתקשר לקו "הסיעה החסידית - מיט א ברען"

077-354-5639 שלוחה 1

כנס מקצועי - 'משקיעים בעתיד' | אב תשפ"ד

משקיעים בעתיד

משתתפי הכנס היקרים,

כנס 'משקיעים בעתיד' שבו השתתפתם, נולד בתור צורך שעלה מהשטח.

מטרת הכנס איננה לומר לכם כיצד לפעול - אלא להציג את האפיקים המקובלים, הנחשבים ליעילים בשוק, בדרך להשתדלות נכונה בס"ד בחסכון והשקעה ובפרט לקראת תקופת הנישואין של ילדינו שיחיו.

כידוע, רבים מאנשי-שלומנו מגששים את דרכם במאמץ להבטיח לעצמם עתיד כלכלי טוב בס"ד, כדי שבתקופת נישואי הילדים לא ייפול עליהם עול כבד מדי, ומבלי לשקוע בחובות וגלגולי גמ"חים.

במהלך השנים נוסו כל מיני פתרונות והועלו כל מיני הצעות. לצערנו, אברכים רבים נפלו בפח-יוקשים של השקעות מסוכנות ומפיקפקות למחצה ולשליש, וחלקם לגדל הצער איבדו את כספם.

ובכל הפעמים הללו - נראה כי מעולם לא הוצגה בפני ציבור אנשי שלומנו שיחיו דרך המלך הפשוטה (והמשעממת, יש לומר) של חסכון השקעה חודשית וסולידית בשוק ההון, הנחשב לבטוח יחסית בעז"ה, ובו ניתן מצד אחד לא לשעבד כספי עתק, ומצד שני להגיע בטווח של שנים לתשואה יפה, אשר תשמר עבורנו סכום גדול ובטוח שמספיק כדי להשיא בן או בת בכבוד.

אמנם לא מדובר בעסקאות אקזוטיות וברוחים גרנדיזיים, שכן רווחים גרנדיזיים כרוכים בהשקעות גרנדיזיות, ואנו אין לנו עסק עם אלו המניחים את כספם על קרן הצבי. עניין לנו עם מי שמבקשים להשקיע בבטחה, בסכומים חודשיים קטנים ובטוחים, כדי להגיע בבוא היום לסכומים נאים המאפשרים את נישואי הילדים - ללא סיכון מחד, וללא חובות מאידך.

*

כדי לגשת לחסכון והשקעה, תחילה נדרש ידע כלכלי ופיננסי והבנה של חשיבות השליטה והניהול של ההון הביתי בס"ד.

מפה נכונה, יצירת אופק והתנהלות לפי מצפן פיננסי - נותנים בס"ד הרגשת בטחון ורוגע פיננסיים ומאפשרים להתמיד בחסכון ולשרוד בהשקעה לאורך זמן. בדרך זו ניתן להגיע ליעד שיניח לנו בצד סכומים נאים במצטבר, לצד רווח של עשרות אלפי ש"ח.

את זאת עלינו לדעת: כולם מושקעים בשוק ההון. גם מי שכספו הפנוי שמור בחשבון העו"ש - הוא משקיע בשוק ההון במוצרים הפנסיונים שלו ובחסכון לכל ילד.

עוד עלינו לדעת: אין דרך נייטרלית, או שהכסף מרוויח או שהכסף מפסיד. מי ששומר את הכספים שלו בבנק או בגמ"ח הם הולכים ומאבדים את הערך שלהם עם הזמן. האינפלציה מפחיתה את ערך הכסף שלנו.

כולם יכולים לקבל תשואה על כסף ששוכב בצד. אפילו סכום חודשי קטן של חיסכון - תופח עם השנים לחשבון גדול.

לכאורה, אין לאף אחד את הפריבילגיה לא לטפל בנושאים שעליהם דיברנו בכנס, ואשר על אודותם תוכלו לקרוא בחוברת זו. כל אחד שמזניח את הטיפול בהשקעת כספים קטנה וחודשית מכסף שקיים וזמין עבורו (לא מהלוואות ושעבודי נכסים ח"ו) - מפסיד מאות אלפי ולעיתים עשרות אלפי שקלים לאורך שנים.

בעלון שלפניכם תוכלו לקרוא סקירה תמציתית שמקיפה את רוב ככל הנושאים שעל כל אדם להכיר ולהבין ולטפל בהם.

אם אתם לא מבינים בעצמכם - תוכלו להתייעץ עם חבר איך להתקדם או לשלוח פנייה לאנשים שמתמחים בכך. ובכל מקרה, אין מה להדחיק או לדחות את הטיפול בנושא.

זה בסדר גמור אם הלימוד והטיפול של הנושאים הבאים לוקח כמה חודשים, ואפילו שנה או שנתיים. אבל בטווח הארוך - התנהלות כלכלית נבונה ורווחית היא טובת העתיד של כולנו בס"ד.

והעיקר, אין להתיימש ולוהרים ידיים, ובוודאי שלא לפנות לאפיק המפתה אך המסוכן מאוד של הרפתקאות כלכליות שרבים חללים הפילו ומפילים. יש בירוקרטיות שמסתבכות, לא נורא, ככה זה עובד בנושאים אלו. העיקר להסתכל קדימה על מה שתצליחו בס"ד לעשות, ולא ליימש את עצמכם מדוע לא עשיתם זאת עד היום, ולהתקדם לאט לאט בכל הכח. בסוף ההצלחה תבוא בס"ד.

ברצוננו להודות למשתתפי הפאנל והמרצים הנכבדים על הזמן שהקדישו לטובת הציבור. ישלם ד' פעלכם ותהי משכורתכם שלמה מן השמים.

ותן לחכם ויחכם עוד.

בברכת 'ולאחינו יאמר חזק'

גדליהו אייזנשטיין

יו"ר הסיעה וסגרה"ע

מאיר רובינשטיין

ראש העיר

דוד שפיצר

מחזיק תיק פניות ציבור

מאיר בר לב

סגרה"ע

מנדל שוורץ

משנה לראש העיר

בעריש שמעיה

יו"ר ועדת תכנון ובניה

עוזי שלום

מחזיק תיק שפ"ע

אליעזר לוצקין

מחזיק תיק תעסוקה

יואל פרויליך

יו"ר ועדת תחבורה

'כנס האלף' - שיחת היום בביתר

למעלה מ־1,000 אברכים מכל החוגים בביתר עילית השתתפו בכנס 'משקיעים בעתיד' ביוזמת 'הסיעה החסידית', בו הוענקו עצות מקצועיות כיצד להגיע לנישואי הילדים ברווח ובכבוד

הכנס המקצועי, שאורגן במסגרת מיזמי 'מיט א ברע'ן' בעיר, הפך לשיחת היום בעיר התורה והחסידות, כאשר מאות המשתתפים האזינו מרותקים לפאנל מקצועי והרצאה מיוחדת ■ חבר הבד"צ הזהיר מפני השקעות מפוקפקות, וה"ע ר' מאיר רובינשטיין שיתף מזכרונותיו בקריסת הנדל"ן הגדולה, סגן רה"ע ר' גדליה אייזנשטיין סיפר על הרגע שבו התברר לו כיצד בפעולה פשוטה ניתן לשמור בצד סכומים נאותים, וחברי הפאנל העניקו הדרכה מקצועית על האופן שבו צריך להתנהל בשוק ההון ■ רשמים ותובנות

שהצריך את המארגנים להעביר את האירוע לאולם הגדול בעיר - אולמי 'בית ברכה' בגבעה א'.

לעשות מגשמיזם רוחניות

הכנס נפתח בדבריו של סגן רה"ע הרב אייזנשטיין ששיתף את הציבור בהתרגשות מעצם ההיענות הנרחבת והמרשימה לכנס שמטרתו אחת - לקחת אחריות על העתיד הכלכלי ולעשות הכל בדרך ההשתדלות למען עתיד כלכלי בטוח בסייעתא דשמיא. "אמנם הכנס ינסוק בענייני חומר, ממון ופיננסים, אבל למדנו מצדיקי אמת נבג"מ ש'הגשמיזם של הזולת הוא הרוחניות שלי', וידוע מחז"ל ש'ממנו של האדם מעמידו על רגליו, ולכן ברור הדבר שצריך לעשות הכל בדרך ההשתדלות כדי לכלכל את הצעדים הכלכליים בתבונה".

סגן רה"ע שיתף מניסיונו האישי, כאשר ביקש להעביר את כספי הפנסיה ממסגרת אחת לאחרת, ואז התברר לו מפי אחד ממכריו, כיצד בהתנהלות נכונה יותר לפני מספר שנים יכול היה לשמור בצד סכומים משמעותיים בהרבה עבור נישואי הילדים ללא כל סיכון. "אמרת לעצמי שמדובר בנושא חשוב, שכל אחד ראוי לדעת אותו, וכמוכן שאין לעשות שום צעד ללא הכוונה כלכלית מקצועית ומתאימה". כמו כן הודה

הכנס הכלכלי שכל העיר ביתר מדברת עליו: הדים עצומים בחוצות עירו בעקבות הכנס המדובר בעיר - כנס 'משקיעים בעתיד' ביוזמת 'הסיעה החסידית' בו נטלו חלק למעלה מ־1,000 אברכים כ"י מסולתה ושמנה של העיר, מכלל החוגים והקהילות.

מטרת הכנס הייתה להביא בפני המשתתפים עצות מקצועיות והדרכה מפורטת להתנהלות כלכלית נכונה וליצירת חסכונות שווים לכל נפש, באופן נכון ובטוח, אשר יבטיחו בס"ד את נישואי הילדים בכבוד. מי שהציג את הנתונים ושיתפו בתובנות המקצועיות הם מיטב מומחי הפיננסים החרדים ופרשני הכלכלה בעיתונות החרדית.

הכנס הייחודי והראשון מסוגו התארגן כחלק מפעילות 'מיט א ברע'ן' בביתר עילית, שבמסגרתו פועלת הסיעה החסידית למען רוחותם של תושבי העיר בגשם וברוח, בחסות רה"ע ר' מאיר רובינשטיין וביוזמת יו"ר הסיעה וסגן רה"ע ר' גדליהו אייזנשטיין, כאשר המטרה היא להציג בפני המשתתפים את האפשרויות הבטוחות בתחום ההשקעות האמינות בשוק ההון, וכיצד להתרחק ממיזמי השקעה הרסיניים ומסוכנים שרווחים בשוק.

ההיערכות הראשונית הייתה להשתתפות של כמאתיים איש, אולם בפועל נרשמו אליו למעלה מ־1,000 אברכים, דבר

לר"ע ר' מאיר רובינשטיין על פריסת החסות על המיזם כולו.

לאחר מכן עלה לשאת דברים הגאון רבי אברהם שרגא שטינגליץ, חבר בד"צ ביתר עילית, שהלהיב את הציבור בדבריו יוצאים מן הלב על הזקנים ההרסניים שנוצרים כתוצאה מהשקעות מפוקפקות הנעשות ללא שימת לב ואחריות. "את התוצאה של ההשקעות המפוקפקות אנו רואים יום יום בין כותלי בית הדין, כאשר מגיעים לשערי בית הדין אברכים מאנ"ש לאחר שבר כלכלי גדול, שגורם לפירוק משפחות ולפרימת ידידות, ועצומים כל הרוגיהם של המהלכים ההרפתקניים הללו שאחריתם מי ישרום.

"ברוח ימים אלו חשבתי בלבי", שיתף חבר הבד"צ, "מה הפירוש בדברי חז"ל 'לא חרבה ירושלים אלא על שהעמידו דבריהם על דין תורה', והרי לכאורה טוב מאוד הדבר שמעמידים את אדני החיים על דין תורה; אולי יש לפרש ולומר, שמלכתחילה סמכו על ההליכה לדין-תורה, כלומר ביצעו מהלכים כלכליים גבוליים מבחינת השמירה על ממונ עצמו וממונ הזולת, תוך הסתמכות על כך ש'מקסימום נלך לדון בבית דין'. יהודי שחי על פי תורה - אומד את צעדיו מלכתחילה באופן כזה שלא יצטרך להגיע לדיון ודברים בבית דין, ורק כאשר אין ברירה ודברים מסתבכים באופן בלתי צפוי, מגיעים לשאול בבית דין".

כמו כן, הגרא"ש שטינגליץ עורר על איסורי ריבית הכרוכים בחלק מן ההשקעות ועל כך שלפני כניסה לכל סוג של עסקה צריך לברר היטב את הפן ההלכתי, כדי להינצל מאיסורי תורה רח"ל, וכן הודה למארגנים וביקר את המשתתפים שיזכו לפרנסה בהרחבה מידו המלאה הקדושה והרחבה של מי שזן ומפרנס לכל.

זעקה באישון לילה

בשלב זה עלה לשאת דברים ר"ע ר' מאיר רובינשטיין, שפירס את חסותו על מיזמי 'מיט א ברע'ן'. בדבריו שיתף במעורבותו בעת הקריסה הגדולה של חברת הבנייה 'הפיציה', אז סיע למאות אברכים לבוא לבית שרכשו באישון ליל, בטרם יניחו הבנקים הנשנים את ידם על הדירות. "היה שם אברך אחד שהגיע והחל לזעוק צעקות שבר - 'האם אני

צריך להשתלט על הבית שלי?!' נאלצתי להשתיקו ולהסביר לו כי פעמים שאין ברירה אלא להשתלט על הבית שלך, כי זוהי תוצאתה של התנהלות כלכלית המובילה לקריסה.

"התכנסנו כאן", אמר הרב רובינשטיין, "כדי למנוע את הנפילה הבאה, ולמנוע את הנפילות הבאות. הרה"ק רבי נחמן מברסלב זי"ע אמר פעם לאחד שאיבד את כספו - 'כיצד איבדת ממון ישראל כשר, שצריך לשמור עליו בנטירותא יתרה, כמו עין שבראש?!'" כמו כן עורר על ההימנעות מקבוצות רכישה שאינן מתנהלות כהלכה ופעמים רבות שמובילות אברכים לאבד את כל ממונם.

ונא אל תצריכנו

בשלב הזה עלו חברי הפאנל המקצועי לשתף את הקהל העצום מניסיונם הכלכלי: על הבמה ישבו המומחים הנכבדים ר' יעקב ולדמן, יועץ לכלכלת המשפחה ומרצה בכיר בארגון 'תבונה', הפרשן והמומחה הכלכלי ר' אברהם לוריא, הפרשן הכלכלי ויועץ הנדל"ן ר' יעקב רייניץ, יו"ר 'קו המידע' ר' יצחק דז"אלובסקי ומומחה ההשקעות ר' יוסף מינצברג, כאשר שריבט ההתניה נתון בידו של ר' אריה ארליך, שניווט את הדיון והציג בפני המשתתפים שאלות שנוגעות לחיי הכלכלה של המשפחה החרדית, וכיצד ניתן להתנהל בצורה נכונה ובבונה.

"בכל בוקר אנו שומעים ב'אשרי ונא לציין' בבית הכנסת על עוד משפחה שקרסה בזמן נישואי הילדים, והלב מתמלא דאגה. האם כך צריך להיראות תור נישואי הילדים? מטרת הכנס הזה הוא להגיע לכך שמשפחות לא יקרסו, ויזכו להשיא את צאצאיהם בסייעתא דשמיא ללא חובות וללא בעיות בהשתדלות נאותה בדרך הטבע", אמר המנחה והדגיש כי מטרת הכנס אינה לתת הדרכה פרטנית ולהוות תחליף לייעוץ מקצועי מסודר - אלא לתת את המידע הכללי הדרוש, ותן לחכם ויחכם עוד.

כן הודגש שאף אחת מההשקעות המומלצות אינה אמורה לבוא על חשבון מנהגם המבוזר של יהודים יראי ד' להפקיד סכומי כסף בקופות גמ"ח נאמנות, ובכך זוכים לקיים בממונם את המצווה המהודרת ביותר, ששכרה בגשמיות ובורחניות לא יסולא בפז. אולם יחד עם זאת, אין שום סיבה שכל אחד

לא ימצא סעיף בהוצאותיו החדשיות סכום כסף שביכולתו לחסוך בצד ולהשקיעו באופן נכון בשוק ההון - וכך יסייע לו הדבר בשלב נישואי הילדים.

התובנות שעלו בפאל המקצועי עסקו בין היתר במודעות הציבורית הנדרשת על אודות האופציות המשתלמות במסלול 'חסכון לכל ילד', כאשר בשיחת טלפון בת חמש דקות ניתן להכפיל את ההשקעה החדשית ואף להשקיע אותה במקום מניב יותר, על האופן שבו ניתן לבנות אופק כלכלי עשיר לטווח הארוך של נישואי הילדים, על פרק הזמן הנדרש למימוש השקעה (שנים רבות, ולא השקעות מזדמנות לטווח קצר), וכמו כן - על אודות הצורך להתרחק כמפני האש מכל מיני הצעות מפתות בשוק ההשקעות הפורח בכל מיני מקומות.

חברי הפאל הציגו דוגמאות על האופן בו צריך לבדוק השקעות טובות, כולל דוגמאות מהשטח, ועל האופן שבו רוכשים מיומנות מנטלית ומקצועית להשקעה נכונה, תוך הדגשת החשיבות בקבלת ייעוץ מקצועי ענייני לפני כל מהלך כלכלי משמעותי ולשמוע את דעת המומחים.

'אין קיצורי דרך'

"אין קיצורי דרך!", קבעו חברי הפאל פה אחד, והסבירו כי השקעות טובות הן כאלו שנעשות לטווח ארוך, לפחות

שבע שנים ואף יותר, כאשר החכם שעניין בראשו - מפריש מדי חודש עבור ילדיו סכום פעוט מרגע לידתם, וכך מגיע לנישואיו של כל ילד עם סכום נאה שמספיק להוצאות החתונה וההשתתפות בדירה ברווח וללא חובות. "מומלץ לכל הורה להתחיל לחסוך באופן איטי ומבוקר בשנים המוקדמות, כשעדיין אין לחץ כלכלי", אמרו חברי הפאל.

כמו כן הודגש בפאל כי השקעה כפולה בחסכון לכל ילד הוא צעד ראשון וחשוב לחסכון יציב וסולידי: עוד נאמר, כי השקעות בשוק ההון דורשות תכונות נפש, לימוד תמידי והתייעצות באנשי מקצוע. המשתתפים הזכירו מפני פרסומי ענק על אודות השקעות מזדמנות, וסיכמו פה אחד כי הניסיון מלמד כי ראשית לכל צריך לשנן ולזכור כי בורא כל העולמים הוא זן ומפרנס, והוא זה שדואג לנישואי ילדינו בס"ד, ומאן דיהיב חיי יחיב מזוני, וכל הפעולות הן בגדר ההשתדלות בלבד.

את הכנס חתם יעוץ הכלכלה הרב אהרן זלץ, בעל חברת הייעוץ R-הון, שמלווה משפחות רבות ומעניק הדרכה כלכלית ליחידים ולקבוצות, בהרצאה מרתקת שבה פרס את עיקרי שוק ההון ואת הדרך הנכונה להגיע לרווחה כלכלית בהתנהלות נכונה ומחושבת ובמאמץ מינימלי.

קרוב לשעת חצות התפזרו מאות האברכים, כשהם מודים למארגנים על הכנס שתובנותיו ישמשו בבחינת 'כלי לברכת שמים מידו הקדושה של מי שזן ומפרנס ברחמינו לכל.

הקהל הרב שהשתתף בכנס בלהע"ר

ראש העיר ר' מאיר רובינשטיין בדברי ברכה

חבר הביצוע הגאון הגדול רבי יונה שרגא שטיינליץ שליט"א במשא ומיחד

המומחה ר' אהרן זלץ בהרצאה מאלפת

סגן ר"ע וי"ר הסיעה ר' גדליה אייזנשטיין מציג את מטרות הכנס

הפאנל המקצועי בהנחיית ר' אריה ארליך עם המומחים המקצועיים ר' אברהם לוריא, ר' יעקב רייניץ, ר' יעקב ולדמן, ר' יוסף מינצברג ור' יצחק דו"אלובסקי

הקהל הרב שהשתתף בכנס בלהע"ר

10 הנושאים שעליכם להכיר:

1 | מפת הון

- הלואות - יתרה, פרעון חודשי, גובה הריבית, תאריך סיום פרעון
- משכנתאות - יתרה, פרעון חודשי, גובה הריבית, תאריך סיום פרעון
- פנסיות - חברה מנהלת, דמי ניהול הפקדה, דמי ניהול צבירה, מסלול תגמולים, מסלול פיצויים
- קרן השתלמות - חברה מנהלת, דמי ניהול צבירה, מסלול חסכון לכל ילד - חברה מנהלת, מסלול, האם יש הכפלה
- ביטוחים - דוגמאות לביטוחים: ביטוח בריאות קופ"ח ופרטי, ביטוח סיעודי, ביטוח אבדן כושר עבודה, רכב, מבנה ותכולה, חיים
- נלמד להכיר וליצור טבלה המרכזת את ההון שלנו: היכן הוא נמצא, הסכומים, התנאים שלו וכדומה. (ניתן להיעזר בכלים כמו המסלקה הפנסיונית, הר הכסף והר הביטוח לאיתור מידע).
- ובכן, הכסף שלנו נמצא במקומות הבאים, לצידם מצוינים הפרטים שכדאי לדעת עליהם:
- חשבונות בנק
- כרטיסי אשראי - חברות, מסגרות אשראי, חיובים עתידיים
- מזומנים - יתרות עו"ש, גמ"ח
- נכסים - נדל"ן, עסק
- פקדונות - תנאי פקדון, מועד נזילות

2 | תזרים

- בעסק. ובכל אופן, מיפוי תזרימי בסיסי הוא חובה לפני שניגשים ורוצים לחסוך ולהשקיע, היות ומיפוי נכון יאפשר לנו לקבל החלטה נכונה על מסגרת החסכון האפשרית לנו, להתמיד בה לאורך זמן, ולהוסיף או להפחית מהחיסכון בצורה נכונה בהתאם למשתני החיים.
- מעניין לדעת, כי הוכח מחקרית שיצירת הו"ק לחסכון שירד כבר בתחילת החודש הוא כלי יעיל מאד שמקבע את החיסכון ומאפשר להתמיד בו, בעוד אלו שממתנים להעביר לחסכון את הכסף שנשאר להם בסוף החודש לא יגיעו לכך בדרך כלל. עם זאת, יצירת הו"ק לחסכון לא מייצרת כסף יש מאין, והמיפוי התזרימי משמש לקביעת גבולות החסכון האפשריים, וגם להעברה לחסכון של כסף פנוי שאינו נצרך לתזרים מעבר להו"ק הקבועה.
- מיסיון, ברגע שהמפה התזרימית ברורה ומשך סכומי החיסכון ברורים, תמצאו את עצמכם תוהים על רכישות שונות האם הם באמת נדרשות, האם הם באמת ישמחו אתכם, או שישמחו אתכם יותר להעביר את הכסף לחסכון ולהגדיל את היכולות העתידיות שלכם.
- 'תזרים' הינו סך כל ההוצאות וההכנסות שקרו בתקופת זמן מסוימת. אצל שכיר בדרך כלל זאת תהיה תקופה של חודש, אנשים אחרים יכולים לקבוע מרחב זמן אחר.
- כלל הברזל של התזרים שלכם צריך להיות זה: אסור שהתזרים יהיה שלילי (כלומר, הוצאות מעבר להכנסות) בשום אופן. גם אם יש לכם כסף פנוי בעו"ש ולא נכנסתם למינטס, אם התזרים בתקופת הזמן שקבעתם הינו שלילי - אתם בבעיה.
- לשם כך יש לערוך מיפוי של הוצאות והכנסות קבועות (כולל הוצאות קבועות במועדים מסוימים בשנה), לצד ממוצע ההוצאות המשתנות שלנו שאינן קבועות.
- באמצעות המיפוי נגלה מה באמת המצב הפיננסי התזרימי שלנו, נבין אם הוא חיובי או שלילי, ונוכל לדעת באיזה סכום של חסכון אנו אמורים יכולים לעמוד בקלות או במאמץ. בדרך נגלה כמה דברים נוספים כמו למשל האם אנו מחוייבים על משהו שלא ידענו או שאנחנו מוציאים סכום חריג ולא תקין על אחד הסעיפים.
- יש אנשים שמצליחים אפילו לבנות תקציב שנתי ולבחון את עצמם האם הם עומדים ביעד התקציב או לא, ממש כמו

3 | מעשרות

ששמע ממנו בעצמו, שילד שהגיע לגיל שאביו מתחיל בדעתו לחשוב אודות הוצאות נישואיו (בגיל 12 בערך) מותר להשקיע עד מחצית ממעשרותיו לצורך זה. הגאון הגדול רבי יעקב בלוי זצ"ל בספרו צדקה ומשפט (פרק ו סעיף ו הערה יד) מתיר להשקיע חלק מהמעשרות לצורך נישואי הילדים. כסף זה יוכל לשמש לטו כתשנית התחלתית יפה. וכל אחד ינהג בזה לפי הוראת רבותיו.

חלק ניכר מהתזרים הוא המעשרות, לעיתים הזנחת הנושא גורם לא לתת מעשרות בפועל בהתאם לנדרש או לתת רק כדי לצאת ידי חובה לכל מיני ארגונים שמבטיחים לנו הלוואות במקרה הטוב או מכירות סניגוריות במקרה הרע. מומלץ לנהל קובץ מסודר של המעשרות וליצור לעצמינו דרך מסודרת מתי והיכן הכספים עוברים ליעדיהם על מנת שלא לצבור חובות. בנינוס הביא מורינו הרב שטיינליץ שליט"א את דעתו של פוסק הדור מרן הרב וואזנר זצ"ל (מבית לוי חלק יא עמוד כז) כפי

4 | חובות

בבואה), אבל הרבה פעמים (בזדאי בסביבת הריבית הגבוהה בימינו) יש חובות שאדם רגיל צריך לסגור לפי שהוא מתחיל לדבר בכלל על חסכון והשקעה כלשהי. עם זאת, פעמים רבות מומלץ להתחיל לחסוך מיידית ולא להמתין לסגירת החובות. תתייעצו על כך.

לפי שניגשים לחסכון והשקעה, מומלץ לבנות תוכנית לסגירת חובות (במידה ויש כאלו) ובכלל זה גם משכנתאות ככל והריביות שלהם גבוהות מדי (מצי מחד בתקופה זו). אמנם ישנם חובות בריבית נמוכה שאפשר להשתמש איתם כמינוף (כלומר, תשלום ריבית נמוכה על כסף שמשמש ליצירת תשואה

5 | תוכניות גדולות צפויות

זמן ליצור טבלה בסיסית של כל התוכניות הצפויות ולתכנן מספיק זמן מראש איך ניתן לעמוד בזה כמה שיותר ללא הלוואות מיותרות. בהרבה מאד מקרים, קצת מחשבה ותכנון יכולים לגרום לצבירת כסומים נאים לתוכניות אלו וליתר את הלחץ והצורך בהזדקקות לאחרים.

אם יש תוכניות ידועות וצפויות בעתיד הקרוב של הוצאה גדולה כמו שיפוץ מטבח, רכישת רכב, בר מצווה של ילד וכדומה, כדאי מאד להתכונן לזה מראש. כך במקום ללוות כשמיני הזמן של התוכנית ולצבור חובות, תוכלו לצבור כסף לפי התוכנית ולא להצטרך להלוואות. מומלץ להקדיש מעט

6 | פנסיה

בתלוש ניתן לראות באיזו חברה הפנסיה. (דרך המסלקה הפנסיונית ניתן לקבל דו"ח על כל פרטי הפנסיה ולראות אם יש לכם פנסיות לא פעילות). מומלץ לעקוב מידי פעם האם הנתונים בתלוש בנוגע להפרשות אלו נכונים, והאם הפרשות אלו אכן הופקדו בקופה. מידי תקופה מגיע אליכם דו"ח רבעוני, אל תזרקו אותו לפח ואל תניחו אותו בצד, פשוט תתיישבו עם כוס קפה ותקראו את הדו"ח בעיון. בדו"ח ישנם נתונים שיתנו לכם את כל המידע על

את כספי הפנסיה אנו מפרישים בכל חודש מהמשכורת או ההכנסות שלנו, והם עוברים לקופה שנשמרת לנו, ושוממה נקבל קצבה חודשית לאחר גיל הפרישה. למעשה, ההפרשה החודשית מורכבת משלושה חלקים: החלק שהמעסיק מפריש לפנסיה, החלק שהמעסיק מפריש לפיצויי פיטורין (אגב, במקרה שאתם זכאים למשכון את כספי הפיצויים אל תעשו זאת לפני התייעצות עם מומחה) והחלק שמנוכה מהשכר של העובד עבור הפנסיה.

הפנסיה - הכסף שיפרנס אתכם כשהתיו זקנים, תתיידדו עם הדו"ח הזה - הוא נועד לעזור לכם. יש לבדוק באיזה מסלול נמצאים הכספים, בדרך כלל בפנסיה, בגלל טווח הזמן הארוך, נכון להניח את הכסף בסיכון מוגבר על מנת להגדיל את התשואה (אין כאן יעוץ/המלצה רק מידע). זכרו, שהכסף הזה בסופו של דבר ישמש אתכם בעת הזקנה כשכבר לא תוכלו להכניס כספים מהעבודה שלכם, מאמץ קטן היום יניב מעט או הרבה יותר רווחה כלכלית ברא העת. נתון נוסף חשוב בפנסיה הוא דמי הניהול. יש דמי ניהול מהפקדה - כלומר שנגבים מההפקדה החודשית, ודמי ניהול מצבירה - כלומר שנגבים בכל שנה מכל הכסף שנצבר בקופה שלכם עד היום. ככל והצבירה גדלה המשמעות של דמי ניהול מצבירה היא העיקרית וכל שהצבירה עדיין קטנה המשמעות

של דמי ניהול מהפקדה משמעותית יותר. המשמעות של דמי הניהול היא לא רק בכמה מאות שקלים של דמי ניהול אלא בכך שאם אתם מפסידים את הדמי ניהול הללו לטובת החברה המנהלת אתם מפסידים גם את התשואה שיכולתם לעשות על הכסף הזה במשך השנים, מחשבוני מראים שהפערים יכולים להגיע לעשרות אלפי שקלים רק בשל פער קטן בדמי הניהול. לפנסיה יש גם משמעות ביטוחית - הפנסיה כוללת ביטוח חיים (הקרי ביטוח שארים) שתיתן קצבה למשפחתכם במקרה של פטירה רח"ל, וגם ביטוח אבדן כושר עבודה (אכ"ע) שתיתן לכם קצבה במקרה של אבדן האפשרות לעבוד רח"ל. גם אם אתם עצמאיים חשוב מאד לדאוג לכם לקרן פנסיה בצורה כזאת או אחרת.

7 | קרן השתלמות

ההכנסה שלנו חייבת במס. רווחים שהכסף שלנו עשה חייבים במס. לקרן השתלמות יש מעלה גדולה לגבי שני המיסים הללו, מה שמשפיע משמעותית על הכסף שישאר לנו ביד בסופו של דבר. א' הפרשה לקרן השתלמות מוכרת כהוצאה לענייני מס, כך ששכיר או עצמאי שמשלמים מס על הכנסותיהם יכולים להיפטר ממנו עד סכום מסוים על ידי הפרשה לקרן השתלמות. ב' רווחי קרן השתלמות פטורים ממס במשיכה במועד.

בגלל מעלות אלו קרן השתלמות הוא האפיק הראשון שלכם לחסכון. יש לבחור מסלול שמתאים לכם, ולנסות להוזיל כמה שאפשר בדמי הניהול. בקרן השתלמות יש דמי ניהול מצבירה בלבד, אין דמי ניהול מהפקדה. קרן השתלמות למורים זה נושא בפני עצמו, מי שהדבר נוגע אליו - עליו לברר זאת היטב

8 | חסכון לכל ילד

הביטוח הלאומי פותח תכנית חיסכון אישית לכל ילד הזכאי לקצבת ילדים עד הגיעו לגיל 18, בקופת גמל או בבנק לפי בחירתכם. הביטוח הלאומי מפקיד בתכנית החיסכון של כל ילד 57 ש"ח מדי חודש. אתם ההורים, יכולים להוסיף לחיסכון של כל ילד עוד 57 ש"ח בחודש מקצבת הילדים, כך שסכום החיסכון יוכל, ויעמוד על 114 ש"ח בחודש. אפשרויות השקעת התוכנית: מסלול - ברירת המחדל כיום הוא מסלול בסיכון מוגבר, זה המסלול הנכון לילד שנולד עכשיו. מה שאפשרי כיום מבחינה הלכתית זה מסלול אינפלינסי הלכה מס' 11914. אין כאן יעוץ/

המלצה רק מידע). האם לחסוך בבנק/קופת גמל בבית השקעות - בבנק אין אפשרות לסיכון מוגבר, זהו חסרון משמעותי, כאמור. האם לבצע הכפלה - היות ודמי הניהול הם על חשבון המדינה לכאורה כדאי להכפיל, יש גם תועלת בכך שביטול ההכפלה כרוך בבירוקרטיה קטנה מה שיכול לחייב אתכם להמשיך לחסוך. בדקו היכן ואיך הכספים נמצאים היום, והעבירו למקום המתאים לכם. זה פשוט וקל.

9 | ביטוחים

מתי צריך ביטוח?

כל דבר שאפשר לרכוש או להשלים עם חסרונו בקלות יחסית או שאפשר להסתדר בלעדיו, אין שום טעם לבטח. ביטוח זאת עסקה שאינה משתלמת למבוטח, ומטרתה אינה לחסוך או לעשות כסף (גם בדיקות, אבחונים, טיפולי שיניים, או פסיכולוג וכדומה הם דברים שבדרך כלל אנו אמורים לעמוד בהם), ביטוח נועד אך ורק לספק לנו רוגע מפני דברים שלא נוכל לעמוד בהם. עלינו לזכור תמיד כי את הכסף שאנו משלמים לביטוח יכולנו לחסוך ולהשקיע ולא להצטרך לביטוח. לכן, ביטוח רפואי מוגבל הוא די חובה, ואילו ביטוח מכשירי

חשמל הוא די 'כסף לפח'.

דבר שנועד להבטיח את המשך הכלכלה בזקנה או באבדן כושר עבודה או ח"ו במוות הוא דבר חיוני. ולצד זאת, יש ביטוחים מיותרים שניתן לוותר עליהם. חשוב לבדוק אם יש לכם ביטוחים כפולים ולבטל את הכפילות, אחוזים מדהימים מהאוכלוסייה מחזיקים בביטוחים כפולים. ראוי גם לבדוק כפל ביטוחי בין ביטוח קופ"ח לביטוח הפרטי ולבטל באחד מהם את המיותר לאחר התייעצות. יש לזכור שבפנסיה יש לנו כבר ביטוח חיים ואכ"ע בסיסי.

10 | השקעות

את הכסף שיש לנו בצד, ואת הכספים המיותרים שאנו חוסכים בהתאם למה שראויים בסעיף התזרים, אנו צריכים לנתב להשקעה. בכל הנוגע להשקעות, "זמן" הוא החבר הכי טוב שלנו. כל חסכון שנעמוד בו היום ונשקיע אותו, יחסוך לנו צורך לעמוד בהחזרי הלוואות גדולים יותר בעתיד הלא רחוק. כל חסכון שיושקע בזמן מוקדם יותר, התשואה תהיה כפולה ומכופלת, כי כל תקופה שעוברת אנו מרוויחים תשואה לא רק על הקרן אלא גם על התשואה שהקרן עשתה בתקופה הקודמת. להבנה הזאת קוראים "ריבית דריבית", מומלץ ללמוד על המושג הזה, להבין אותו, ולשחק קצת במחשבון בכדי לראות את המספרים בעיניים. מומלץ מאד להשקיע בהבנה של הכסף במרחב הזמן - אינפלציה (אובדן ערך הכסף עקב עליה במדד המחירים לצרכן) והיוון כספים (השוואת סכומים כספיים בזמנים שונים לפי נקודת זמן אחת). אלו מושגים שנראים לכם רחוקים וקשים להבנה, אבל מעט סבלנות ומאמץ יתית לכם את חידוש. הקופות והגמ"חים המפרסמים חדשים לבקרים מחשבים בתוכניותיהם מספרים ולא בקצה המזלכ: בנק את הכסף שיווד עם הזמן. נתון קצר בקצה המזלכ: בנק אתם מקבלים כסף יקר ומחזירים כסף זול - כי הריבית על ההלוואה משולמת אחרי קבלת ההלוואה; בגמ"חים לעומת זאת אתם משלמים כסף יקר ומקבלים כסף זול כי את הריבית (התרומות) על ההלוואה אתם משלמים שנים רבות לפני קבלת ההלוואה. ההשקעות המקובלות הן נדל"ן ושוק ההון, לא ניכנס כאן לויכוח

הנצחי מי מהם עדיף. רק נאמר דבר אחד: להשאיר את הכסף בחשבון עובר ושב זאת לא אופציה! ערך הכסף נשחק והולך עם הזמן. להניח את הכסף בפקדון בנקאי סגור עם כמה אחוזי ריבית. זאת אופציה די גרועה, עדיפה מכלום אמנם. להניח את הכסף בפקדון גמל להשקעה זאת כבר אופציה הרבה יותר טובה, וכן הלאה. את המחקר וההתייעצות תצטרכו לעשות בעצמכם אם הכסף שלכם חשוב לכם. מדובר בעשרות ומאות אלפי שקלים ללא גזמה. יש כיום מסלולים כשרותיים כמעט בכל סוגי ההשקעות, כך שהדבר הזה לא מהווה כיום חסם כלשהו ב"ה". בעלי אזרחות אמריקאית (או כשבן הזוג עם אזרחות אמריקאית) צריכים להתייעץ לפני שהם משקיעים בשוק ההון. כל השקעה שאנו בוחנים עלינו לבדוק תחילה את תאריך היעד שלהם. יש הבדל עצום אם תאריך היעד הוא בעוד שנים ספורות, לבין אם תאריך היעד הוא עוד עשרים שנה (בגלל הזמן שהזכרנו בתחילת קטע זה), תתייעצו על כך. כשאנו בוחנים השקעה לצורך יישואי הילדים, למשל, אנו לא אמורים להסתכל על כך באופן שעלינו לחסוך את כל הסכום שאנו מעוניינים, אלא מספיק אם נחסוך חלק מהכסף שיאפשר לנו להקל בתזרים החודשי של עול החזרת ההלוואות שניאלץ לקחת על עצמינו או לשלם את החזרי המשכנתא שניקח ברכישת הדירה לילדינו.

עשה ולא תעשה:

שתים-עשרה מסקנות מיידיות שעלו מהפאנל המקצועי:

1. השקעה חכמה.

כדאי מאוד להשקיע את הכסף באופן שישמור את ערכו לאורך זמן. האינפלציה הבסיסית והעלאת איכות החיים שוחקת את ערך הכסף.

2. דרך נשרה.

בשוק ההון והנדל"ן מוצעות מגוון אפשרויות להשקעות חכמות כשרות ובטוחות לאורך זמן. כדאי להתעניין ולהצטרף במידת הצורך.

3. השקעה לטווח ארוך.

בטווח השקעה קצר של שנים בודדות - הסיכוי להפסדים עולה. לעומת זאת, בהשקעה לטווח של שנים רבות - הרווח בטוח יותר.

4. חיסכון בטוח.

תוכנית 'חיסכון לכל ילד' שמציעה הממשלה הוא מסלול חשוב ובטוח בס"ד. כדאי מאוד לבחור במסלול של הכפלת הסכום שנכנס להפקדה (על חשבון קצבאות הילדים), ולבחור מסלול השקעה מניב מדובר בצעד חכם וחשוב לעתיד הילדים.

5. זהירות מנדל"ן.

אלו המוכרים קרקעות והבטחות לתשואה עתידית בטוחה בנדל"ן - לא אחת מטעים את הציבור. קרקעות חקלאיות הם כסף על קרן הציב, ובכלל, ככל שמפרסמים בשיווק אגרסיבי יותר על 'רווח בטוח' - עולה הסיכוי להשקעה מסוכנת.

6. זהירות ממסחר יומי ומינופים.

אין סיכוי לתשואה קבועה חודשית/שנתית בשוק ההון ממסחר ו/או מינוף גבוה. אלו המבטיחים לכם זאת מוליכים אתכם שולל.

7. זהירות מעוקצים.

קיימות בשוק כל מיני חברות שמציעות השקעות דמיוניות ומפוקפקות, ועורכות שיווק אגרסיבי בריכוזים החרדיים. ההשקעות הללו הפילו חללים רבים שאיבדו את כל הונם. אל תתפתו!

8. עוקבי מדד.

נספי הפנסיה וקרנות ההשתלמות שאנו מפקידים בכל חודש צריכים להיות במסלולים מנייתים 'עוקבי מדדים' מרכזיים ברחבי העולם. הנטייה לבדוק איזה גוף הניב את התשואה הטובה ביותר בתקופה האחרונה - היא טעות.

9. רואים את הנולד.

חמש שנים לפני השימוש בכסף - יש לפנות לגורם מקצועי כדי לבדוק באיזו השקעה הכסף יהיה בחמש השנים האחרונות של ההשקעה.

10. סדר עדיפות.

בדיקה של רמת דמי הניהול צריכה להגיע אחרי בדיקת המסלול במצטבר. החכם עיניו בראשו, לצד האמונה והביטחון, לתכנן נכון וחכם: איך אנחנו יכולים לשמור בצד סכומים נאים ומנבי רווחים שיסייעו לנו במשימה בדרך הטבע?

11. לא בושה להיות מיליונר.

כדי לחתן ילדים בס"ד אנחנו צריכים להגיע למיליוני שקלים במצטבר. החכם עיניו בראשו, לצד האמונה והביטחון, לתכנן נכון וחכם: איך אנחנו יכולים לשמור בצד סכומים נאים ומנבי רווחים שיסייעו לנו במשימה בדרך הטבע?

12. חשוב להתייעץ.

בכל פעולה בנושאי כספים והשקעות - פנו לאנשי מקצוע. אל תעשו צעדים לפני היועצות עם האנשים שמכירים את התחום. לעיתים כמה מאות שקלים מביאים לחסכון/רווח של מאות אלפי שקלים. אל תוותרו על זה!

כל המידע המופיע בחוברת זו הינו למטרות מידע כללי בלבד לטובת הציבור ואינו מהווה ייעוץ פיננסי, השקעות או ייעוץ מקצועי אחר כלשהו. אין לראות במידע כהמצאה לפעול בדרך כלשהי. כל החלטה הנעשית בהתבסס על המידע שבחוברת זו הינה על אחריות הקורא בלבד. השקעות בשוק הכוללות כרוכות בסיכונים, לרבות סיכון לאובדן חלקי או מלא של ההשקעה. ביצועי עבר אינם מעידים על תשואות עתידיות. כל פעולה פיננסית צריכה להיעשות מתוך הבנה ושיקול דעת. מומלץ לפנות לייעוץ מקצועי ואישי ממומחה מוסמך הבוחן את המצב הפיננסי, מטרות החסכון וההשקעה ופרופיל הסיכון האישי לפני קבלת החלטות פיננסיות כלשהן.